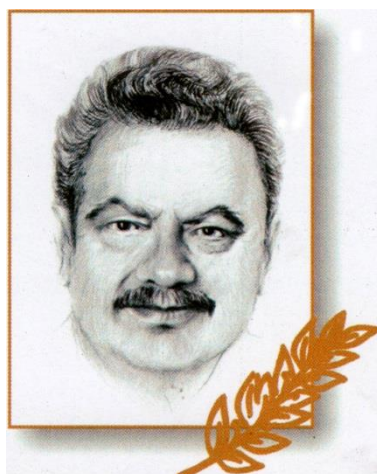

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Філологічний факультет
Кафедра української мови імені професора К. Ф. Шульжука

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

Збірник наукових праць

Випуск 13

Рівне – 2023

УДК: 81. Л 59
ББК: 81.2 Укр.

Затверджено до друку вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 10 від 28 вересня 2023 року)

Рецензенти:

Лесюк М. П., доктор філологічних наук, завідувач кафедри слов'янських мов Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника;

Ніколасенко Л. І., кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник відділу слов'янських мов Інституту мовознавства імені О. О. Потебні;

Деменчук О. В., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри романо-германської філології Рівненського державного гуманітарного університету.

Редакційна колегія:

Адах Н. А., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (*заст. гол. ред.*);

Архангельська А. М., докт. філол. н., професор кафедри славістики (секція україністики) Університету ім. Ф. Палацького в Оломоуці (Чеська Республіка);

Вокальчук Г. М., докт. філол. н., професор кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Вокальчук Є. Л., канд. пед. н., доцент, завідувач навчально-методичного кабінету Рівненського економіко-технологічного коледжу НУВГП;

Волос Н. П., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (*гол. ред.*);

Гаврилюк Н. В., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (*заст. гол. ред.*);

Кірілкова Н. В., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Кузьмич О. О., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Максимчук В. В., канд. філол. н., доцент, завідувач кафедри української мови і літератури НУ «Острозька академія»;

Медведь В.В., здобувач ступеня в/о PhD кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Мороз Л. В., канд. філол. н., професор, завідувач кафедри іноземних мов РДГУ;

Ніколайчук Г. І., канд. пед. н., професор, декан філологічного факультету РДГУ;

Ричагівська Ю. Є., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (*заст. гол. ред.*);

Совтис Н. М., докт. філол. н., професор, завідувач кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Шкарбан Т. М., канд. філол. н., доцент кафедри української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ.

Л 59 **Лінгвістичні студії молодих дослідників**: Збірник наукових праць. Рівне : РДГУ. Вип. 13. 2023. 226 с.

До збірника увійшли статті студентів і магістрантів, аспірантів, кандидатів і докторів філологічних наук. У працях розглянуто актуальні питання граматики сучасної української мови, лексикології, неології, лінгводидактики.

Для викладачів, аспірантів, студентів-філологів, учнів шкіл.

Відповідальна за випуск – канд. філол. наук, доцент Н. П. Волос.

Видання здійснено в межах наукового проєкту кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету «Лінгвістичні студії молодих дослідників».

Кузьмич Оксана, Муляр Тетяна

СТИЛЕТВІРНА Й ТЕКСТОТВІРНА РОЛЬ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИКИ В РОМАНІ В. ЛИСА «СТОЛІТТЯ ЯКОВА»

У статті йдеться про роль іншомовної лексики, яку використовує автор у романі; про роль «чужої» мови в портретній характеристиці неукраїнськомовних персонажів, для яких запозичена лексика є природним засобом спілкування.

Ключові слова: *діалектні лексеми, запозичення, іншомовні слова, лексика, міжмовна інтерференція, мовленнєві особливості, стилістичні звертання, транслітерація.*

The article deals with the role of foreign vocabulary used by the author in the novel; about the role of a "foreign" language in the portrait characteristics of non-Ukrainian-speaking characters, for whom borrowed vocabulary is a natural means of communication.

Key words: *transliteration, language signs, interlanguage interference, borrowing, foreign words, dialect lexemes, stylistic appeals, speech features, vocabulary.*

Формулювання проблеми в найзагальнішому вигляді. Використання запозичень як мовної ознаки імітує індивідуальне сприйняття дійсності персонажем чи автором. Риса в цьому випадку проявляється як відображення мовних здібностей мовців. Показово, що іншомовні лексеми дають цілісне уявлення про місце проживання героя, його професійну діяльність, володіння літературною мовою, а водночас дають змогу оцінити деякі соціальні характеристики персонажів: вік, походження, освіти.

У зв'язку з цим варто підкреслити, з одного боку, мову неукраїнськомовних героїв, для яких чужа мова (польська, німецька чи російська в романі) є природним засобом спілкування, демонструючи в цьому випадку авторський регрес як об'єктивно необхідний для справді барвистої картини. З іншого боку, це мова українськомовних літературних героїв, де запозичення несуть додаткове інформаційно-сміслові навантаження [2, с. 62].

Виклад основного матеріалу. Для характеристики мовлення персонажів-іноземців автор продуктивно використовує іншомовні фрагменти. Мова героїв-неукраїнців часто подається у вигляді транслітерації зі збереженням графічних та орфографічних особливостей мови-джерела. Так само автор з більшою повнотою і переконливістю передає мову героїв.

В. Лис дуже часто транслітерує ці іншомовні фрагменти, переважно з частковим перекладом, ніби із вкрапленням німецької: *Німець-вартовий наставив на нього автомата. – Век! Шіссен* [1, с. 140]; *Хонде хох! – І кулі коло самої голови засвистіли. Так його з хомутом в руках і взяли. Так з хомутом і гнали в колоні, бо даремно щось пояснити намагався, що от підводою приїхав, кінь там і віз у мене. – Маршірен! Шнель! Русішешвайн!* <...> *есес, зобачивши таке диво, зареготав: – О, русішенферде! Зер гут! Підскочив, хомута на шию накинув* [1, с. 158].

В аналізованому романі польські слова, фрази і навіть фрагменти тексту подано переважно в транслітерації: *Почуття між чоловіком та жінкою. Менцизна і коб'єта* [1, с. 71]. *До відзенья, жолнсєж! – До відзенья, пане надпоручнік* [1, с. 101]; *Матка Боска, – прошептав майор, і на його очах з'явилася зрадлива волога* [1, с. 142]; – *Джєнь добри. То у нас гості такі статечні і поважні? Мабуть, прийшли відразу за якимись певними ознаками – поставою, лицем, вимовою – визнали у цій жінці без страху в погляді свою. Своєї крові й роду. – Пані єстем полька? – спитав старший. – Не тільки єстем, але билам, єстем і бенде, – Зося ще більше випрямилася. – Проше пана, Зоф'я М'ялковська. Проше пана, полячка, шляхтянка і католичка. З кім мам зашитрозмавяць?* [1, с. 153]; *І раптом він щось зірвав з шиї й став*

протягати, Якову здалося, начеб до нього. Може, тому, що близько стояв. – Возьмі, возьмі, оно муші ше не спаліць, – кричав чоловік [1, с. 163]; Ци єзика вкусив? А може, й зєв, Свєнтий Єзус... Покаж [1, с. 178]; Сказав тихо: - Свєнти Єзусе... Джєчі... Малє джєчі... Перехрєстився і прєстяг фляжку Якову [1, с. 202]; Тому й прїїхала сюди жити – на крєси всхєдні, одвєчну польську зємє, і цим дужє гордиться, бо принєсла сюди польській дух і єнзик польській. А ось мій, прєше вєльможного пана, муж Якуб, капрал Войска Польськєго, який захищав Жєч Посполиту, а то нашї доньки – Зоф'я, Гєнєфа і Юліана, а в колисцї спить, прєше ласкавого пана, донька Ядвїга... – До відзєня, панї Зоф'я. Щєнслївєго жицья... [1, с. 153]; Тодї нєх пан жєлнєж бєжє валїзкі, – сказала вона [1, с. 96].

Відносно рідко можна спостерегти нетранслітеровані польські слова та фрази в уривках про Зося та польське військо: *Зося розірвала конверта, дістала чималий білий аркуш і прочитала одне-єдинє речєннє: «Nasza corka Zofia nie zuje» [1, с. 133].*

Спостєрїгаємо частє вклучєннє в текст фрагментів транслітерованої російськєї мови. Вони передають стиль спілкування радянськєї армії: вояки в романі розмовляють лише російськєю: *Сказав капїтан: – Ми освєбодїлі вас от фашистскєї нєчєстї, і послє прєвєркї всє будут отправлєни домєй, на родїну. Но тє, кто ужє вєєвал, і вєєннообязаннє гражданє Совєтскєго Союзє должєни єщє послужить свєєй родїнє. Пєотєму всє, кто служил в Красной армії, вийтї із стрєя і стать направо. Кто нє служил, но їмєєт возрєст от вєсємнадцєтї і до сєрєка п'ятї лєт – вийтї і встєть налево [1, с. 164]; Склонїм, товєрїцї, голєви прєд жєртвєми укрєїнскє-нємєцкїх буржєуазних нєцїєналістєв, – казєв довгий худий чоловік. <...> Пємєть о родних краснєармєйцє, зацїтнїка вєлїкєй совєтскєй родїни, будєт жить вєчнє... [1, с. 196].*

Як бачимо, в опис життя українця Якова автор часто вкраплює іншомовні фрази, деталі опису і навіть невеликі фрагменти тексту, які посилюють ефект достовірності та передають дійсність, з якою стикаються головні герої.

Проте найяскравіше функція мовних особливостей персонажів проявляється у висловлюваннях українськомовних або двомовних персонажів, де запозичення несуть додаткове інформаційне навантаження. Прикладом може слугувати мовлення Альони-Олени, міської дівчини, яка розмовляє російською і спочатку навіть не переходить на українську, розмовляючи з Яковом: *Дівчина вовтузилася, хрипіла, а потім наче ожила й заметалася по ліжкові. – Дед, черві лаят... Почему у тебя так много червей? I таких больших... О, да твоя голова оторвалась... I моя тоже... Смотри, как летают... Хватай, а то улетят... Дед, хватай... [1, с. 15]; дед, сделай же что-то... Неуколеши – помру... – А ти не... То я дохтурку покличу... – Не бойся, ізбу не сожгу, – наче почувала його думки [1, с. 16]. Крім того, мовлення Альони-Олени часом насичене такими іншомовними словами, значення яких відоме більшості сучасних освічених людей: *желе* [1, с. 14], *інстинкт самосохраненія* [1, с. 17]; *Екзюпері* [1, с. 19].*

Звичайно, показовим слід вважати факт переходу Альони-Олени з російської на українську в домі Якова: *Настав день, коли Оленка сказала: – Якове Платоновичу, вам треба постригтися. Не заперечуйте. I пострижу вас я. – Олька постриже, – сказав Яків. Як завше. Альбо Тарас... – Ні, я хочу, – труснула головою. – Чим? – Ну, хоча б ножицями, які у вас я бачила. А хочете – десь машинку дістану. Мусить же бути у вашому селі машинка. – У мого племінника є машинка, – сказав. – Я принесу [1, с. 16].*

Як бачимо, сам автор уже називає героїню українським варіантом імені – Олена. Мовленнєвий контраст, відображений у мовленнєвій палітрі цієї героїні роману, є гарним прикладом побудови художнього образу та відтворення індивідуальної манери мовлення Олени. Таким чином автору вдалося відтворити динаміку картини, спираючись виключно на мовні факти, найпоширенішими з яких є іншомовна та специфічна лексика.

Природне вживання іншомовних слів у відповідному контексті може вказувати на освіту та соціальний статус героя, наприклад Ростислава. – *Ви дивуетесь? Все в цьому світі має господарів. Цілі колективи й держави. Сім ї*

й навіть циганські табори. То чому б окремо взятій особі, тим більше такій, як та, що ви пригріли, не мати свого господаря? **Логічно**, чи не так, Якове Платоновичу? [1, с. 80]; Ви хочете **компенсації** за турботу про неї? – Чоловік поліз в кишеню, дістав гаманця, а з гаманця зелену купюру. – Будь ласка. Гадаю, вистачить? [1, с. 82]. У нечисленних, але красномовних висловлюваннях Ростислава чужомовні слова є природними, оскільки вони вкладені в контекст літературної мови, а не розмовної. У цьому випадку вони також відіграють роль мовленнєвих особливостей персонажа, виражаючи його соціальний та освітній статус.

Але першу і найважливішу функцію відіграють іншомовні слова, які з'являються у власному мовленні Якова. Як українець без глибокої освіти, але з природним розумом і доброю пам'яттю, Яків рідко вживає іншомовні слова, тому майже всі вони описові. Головний герой не досконало володіє ні російською, ні польською, навіть у розмові з Зосею практично не переходить на польську, хоча тривалий час служив у польській армії і дещо знає польську мову [2, с. 63].

Через уживання Яковом іншомовних слів виникають індивідуальні міжмовні спотворення. Інтерференція – взаємодія мовних систем в умовах білінгвізму, що відбувається в процесі мовних контактів або в процесі індивідуального засвоєння іноземної мови. У процесі інтерференції відбувається процес мимовільної, спонтанної передачі, накладання ознак однієї мовної системи на систему іншої.

Результатом такого перенесення є виникнення відхилень від норми і системи однієї мови під впливом іншої. Внаслідок інтерференції, створеної взаємодією двох мовних систем, переважно української та російської, у мовній частині Якова з'являються фрагменти, забруднені запозиченнями. В. Лис використовує контаміновані форми саме як художній засіб для характеристики мови героя: *Десь із села вже з півроку, як приходить, лопає все, що дає: і бульбу, і хліб, ну про ковбаску, як принесе з **куперації*** [1, с. 12]; *Бо **письма** (листа, напевне б сказало те кляте дівчисько) не буде* [1, с. 15];

Яків не знав, що роботи. Бігти по фершалку? [1, с. 16]; *Приведена ним того-таки вечора дохтурка Вікторія глянула на тільце, що здригалося у напівсні в судомних конвульсіях* [1, с. 16]; *а під полукипком дядько, геть зарослий, з ружжом сидить* [1, с. 56]; *Сьомка неїн все по своїх морях-окіянах плавав* [1, с. 41]; *Валік, Валько, Тарасів син, який цього року закінчив школу й уже поступив до якогось там ніверситету чи й до двох одразу й типерка вибирав* [1, с. 54]. *Потім нижче спини, десь по нирках (по бочках, казали у їхньому селі, переінакишуючи російське «почки»), і він упав* [1, с. 71]. Ці та інші контексти переконують, що автор майстерно поєднує два лексичні рівні, характерні для мови його героя: контаміновані іншомовні слова та польські діалектизми, які становлять експресивну основу мови Якуба.

Ці контаміновані форми привертають увагу читача до лексико-фонетичних особливостей іншомовних слів. Автор посилається на сформовану мовну традицію сільського населення, паплюжачи незрозумілі іншомовні слова. У мові Якуба занадто багато іншомовних спотворень, які виразно характеризують мовну особистість головного героя і мовлення більшості його односельців: *командєр* [1, с. 35]; *Расєя* [1, с. 41]; *границя* [1, с. 42]; *шкандаль* [1, с. 62]; *карактєр* [1, с. 72]; *ліворуція* [1, с. 110]; *чамайдан* [1, с. 109]; *пенція госуларствєна* [1, с. 204]; *сурприз* [1, с. 233]; *анцихрист* [1, с. 35]; *блюзка* [1, с. 117]; *колхоз* [1, с. 206]; *прахтика* [1, с. 199] і под.

Такі контаміновані іншомовні слова, що виникли в результаті міжмовної інтерференції, є (як і діалектизми) типовими для мовної палітри Якова. На основі подібних випадків, характерних для індивідуального мовлення як одного зі способів творення портрета, уживаючи характерні для селянина просторічні слова, діалектні звороти із запозиченнями, автор створює певне протиріччя між власним ставленням до свого героя і реальною ситуацією, яка завдяки мовленню дозволяє зрозуміти й оцінити соціальний стан Якова, його освітній рівень тощо.

В. Лис використовує цей прийом не лише в мовній палітрі Якова. У романі відображено деякі характерні особливості індивідуального мовлення

інших персонажів, у якому іншомовні слова виконують своє мовленнєве завдання: *Вони сварилися, а дівчисько, виявляється, слухало... – Тьотка, ви Екзюпері читали? Заскочені, вони обоє – батько і дочка – обернулися. Стоїть, од вітру хитається. Очиськами – нічого не скажеш, гарні, майже блакитні, з поволокою – блимає. – Якого ще в дідька Зюпері? – Ольга вибухнула. – Каторий Антуан, тьотенька. Де Сент каторий. Французській граф, между прочім. Льотчик і пісатель. – Ну, чули, тату, воно ще й здіваєця! – Ольга в боки взялася, а Яків добре знав небезпеку цього жесту. – Наркоманка, а грамотна [1, с. 19].* Таке контрастне поєднання іншомовних, діалектних чи розмовних редукованих лексем справляє необхідний мовний ефект. Таким словесним використанням автор намагається якомога яскравіше й детальніше охарактеризувати своїх героїв, які через нерозуміння інколи не можуть правильно скласти вислови із запозиченими словами [2, с. 64].

Порівняно рідше в ідіостилі В. Лиса трапляються запозичення в характерологічній функції. Вони становлять близько 32 % від загальної кількості іншомовних слів, використаних у романі. Цей вид стилістичного звернення спрямований на побудову художнього образу та наслідування індивідуальної манери мовлення героя.

Наявність у тексті контамінованих іншомовних одиниць підсилює ефект реалізму, надає мові літературних героїв природності й особливого народного колориту.

Не менш промовистою у створенні мовленнєвих особливостей героїв аналізованого роману є старослов'янська лексика, яка, на нашу думку, також засвідчує високий рівень релігійності, набожності сільської людини. Старослов'янські ідіоми вживаються у висловлюваннях майже всіх польських селян, описаних у творі, але найбільш виразними вони є в мовленні Якова [3, с. 80].

Для ілюстрації можна навести фрагменти церковнослов'янської мови у формі молитов і звернень до Бога мовою головного героя роману: *Отче наш, що на небесах, – раптом зашептав, – Нихай святиться ім'я Твоє... А коли*

закінчив тую молитву, почав іншу, своїми словами, що почали звідкись приходити. <...> Бажав Улянци щасливого життя, **яко на землі і яко Пречистій Діві**, шептав [1, с. 63]; – **Господи, прости мене**, – сказав Яків. – **Прости мене, Господи. Я погубив одну неправедну Душу**, али й порятував одну [1, с. 90]; Молитви твердив, які знав: і «**Отче наш**», і до **Богородиці** звертався, і до **святих Миколая, Дмитра-великомученика**, чия церква в їхньому селі була, і **Пантелеймона**, котрого у них в селі **Паликопою** прозивали, бо ж на жнива припадало те свято, і грім често гримів, а в тих, що того дня робили, блискавка могла копу запалити. І ангелу своєму і **заступнику апостола Якову**, брату **Сина Божого**, молився, сам складаючи невміло слова, що **благали про заступництво** [1, с. 160]; «**Содом і Гоморра**, от вони – Содом і Гоморра теперішні, – подумав Яків. – А там ніч. Усі ми **покарані за гріхи** наші. І я покараний. Та все 'дно жити хочеться» [1, с. 161]; Сказано в **Писанії... Поможі ближньому...** [1, с. 15]. Тому така показова кількість уживань старослов'янської лексики у мовленні головного героя є ще однією мовною рисою, характерною ознакою образу Якова.

Старослов'янізми є невід'ємною частиною аналізованого художнього тексту, чіткими та впізнаваними елементами, притаманними мові персонажів певної соціальної групи. Цією соціальною групою є українські селяни, мова яких просякнута багатослівними загальноновживаними церковно-релігійними назвами: *Після того сну не стерпів, відпросився у хазяїна на два дні, тим більше, що **Трійця** була* [1, с. 45]; *Яків не міг її кинути, перервати ці прокляті **любощі, цю гріховну веремію*** [1, с. 55]; *Цивите здуріли, тату, ци **Господь** вам альбо дідько молоко п'яної кози подарував?* – казала Ольга [1, с. 56]; *Али жне!.. Де ж то я стою, на якому березі, **Господи!*** [1, с. 64]; *А в очах... В очах – **мука і бланяня. Бланяня?** Принаймні так Якову здалося* [1, с. 83]; *В якій мало бути хоч якесь коли не **прощення**, то... То надія?* – ***Свят-свят. О, Боже мій милий... Що люде скажуть?*** [1, с. 115]. *Чим вони **провинилися в Отця Небесного**, що Він прирік їх на таке життя й такі муки?* [1, с. 128].

Не менш стилістично вмотивованим видається ще один мовний факт роману «Століття Якова», який безпосередньо стосується проблеми релігійної мови. Ідеться про релігійність Зосі, особливості словесного вираження її набожності. У перших частинах роману ця героїня вживає польські звертання до Бога і Божої Матері, передані кирилицею: – *Толькі спробуй не вернутися. Найду могилу й викину твої поганя кості. Маткой Тарнобжегской присягаюсь. Господи Боже милостівий, що ж то таке єстем на свете бялим? –І далі, ще гарячковіше: – Я буду молити і свою Матку Боску, і Матір Божу... Обіцяй, що берегтимеш себе?* [1, с. 137].

Висновки. Отже, виразним функціональним типом лексичного запозичення в романі «Століття Якова» є вживання іншомовних слів з метою характеристики мовленнєвих особливостей персонажів. Іншомовні слова у творі розкривають світогляд автора і героїв, часто вказують на соціальний, освітній, національний статус героїв.

Література

1. Лис В. С. Століття Якова: роман. Харків: Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2010. 246 с.
2. Бородіца С. В. Проза Володимира Лиса в сучасному українському літературному дискурсі. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія «Літературознавство»*. Випуск 43. Тернопіль, 2015. С. 62–70.
3. Семиряк В. Д. Старослов'янська лексика крізь призму пізнавальної функції мови. *Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки*. 2016. № 2. С. 228–230.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1

ДИНАМІКА ГРАМАТИЧНОГО ЛАДУ УКРАЇНСЬКОЇ ТА
ІНШИХ СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ

Волос Наталія, Воробієвська Яна. ОСОБЛИВОСТІ СИНТАКСИЧНО-СТИЛІСТИЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ МОВИ ТВОРІВ ІРЕНИ КАРПИ.....	4
Гуменюк Яніна. ЗВЕРТАННЯ У ПОЕТИЧНІЙ ТВОРЧОСТІ ПАВЛА ГІРНИКА.....	13
Дубенчук Аліна, Мельник Наталія. СКЛАДНОПІДРЯДНЕ РЕЧЕННЯ В МОВОСТИЛІ ЮРІЯ ВИННИЧУКА: СТРУКТУРА, СЕМАНТИКА.....	21
Саджайя Діана. ПОВТОР ЯК СИНТАКСИЧНО-СТИЛІСТИЧНА ДОМІНАНТА В ПОЕЗІЇ ВАСИЛЯ СТУСА.....	27
Шкарбан Тамара, Сачковська Юлія. СИНТАКСИЧНІ ПАРАМЕТРИ ПРОЗИ ДАРИ КОРНІЙ.....	34

РОЗДІЛ 2

ЛЕКСИЧНА СИСТЕМА МОВИ В ЇЇ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКАХ ТА ІНДИВІДУАЛЬНИХ
ВИЯВАХ

Бортнік Віра. ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ НАЗВ ОСІБ ЧОЛОВІЧОЇ І ЖІНОЧОЇ СТАТІ В МОВІ СУЧАСНИХ МЕДІА.....	44
Веремчук Ольга. ОСОБЛИВОСТІ СТИЛІСТИЧНОЇ ТРАНСПОЗИЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ ТЕРМІНІВ.....	49
Власюк Іванна. АНАЛІЗ ІСТОРІЇ БЛІНГВІЗМУ В УКРАЇНІ ТА ВПЛИВ ІСТОРИЧНИХ ПОДІЙ НА ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ СИТУАЦІЇ.....	56
Володько Анастасія. МЕТАФОРА В ПІСЕННИХ ТЕКСТАХ АНДРІЯ КУЗЬМЕНКА.....	64
Дячук Вікторія, Шкарбан Тамара. ЕМОЦІЙНО ЗАБАРВЛЕНА ЛЕКСИКА ЯК ОЗНАКА ІДЮСТИЛЮ ОКСАНИ ЗАБУЖКО.....	70
Кравець Євгенія. ЛЕКСИКО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АВТОРСЬКОГО СТИЛЮ М. ВІНГРАНОВСЬКОГО (НА МАТЕРІАЛІ ПОВІСТЕЙ «СІРОМАНЕЦЬ», «ПЕРВІНКА», «КІНЬ НА ВЕЧІРНІЙ ЗОРІ»).....	76
Кузьмич Оксана, Муляр Тетяна. СТИЛЕТВІРНА Й ТЕКСТОТВІРНА РОЛЬ ІНШОМОВНОЇ ЛЕКСИКИ В РОМАНІ В. ЛИСА «СТОЛІТТЯ ЯКОВА».....	83
Лясковська Аліна. ПЕРЕКЛАДИ ТВОРІВ С. ЛЕМА УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ....	92

Ричагівська Юлія, Захарчук Ольга. ХУДОЖНІ ФУНКЦІЇ ДІАЛЕКТИЗМІВ У РОМАНІ ВАСИЛЯ ШКЛЯРА «ТРОЩА».....100

Совтис Наталія, Цапук Ангеліна. ЗАСОБИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПТУ «ІСТОРИЧНА ПАМ'ЯТЬ» У ХУДОЖНЬОМУ ОСМИСЛЕННІ ТЕМИ ВІЙНИ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРЧОСТІ ЛІНИ КОСТЕНКО).....105

Стельмах Антоніна. ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТОК ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ ЯК НАУКИ.....117

Шершун Богдана. ХУДОЖНІСТЬ ПОЕТИЧНОГО ТЕКСТУ ЯК ДЖЕРЕЛО СТИЛІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....124

РОЗДІЛ 3

НЕОЛОГІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ: ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИЙ І ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ВИМІРИ

Адах Наталія, Котович Мар'яна. СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИХ ІМЕННИКІВ ПАВЛА ВОЛЬВАЧА.....139

Вокальчук Євген, Парницька Ірина, Хом'якова Марта. МАТЕРІАЛИ ДО «СЛОВНИКА УКРАЇНСЬКОГО СПРОТИВУ (НЕОЛОГІЯ ДОБИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ 2014–2023 РОКІВ)».....147

Дрегель Тетяна. НЕОЛОГІЗМИ: ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ І КЛАСИФІКАЦІЇ.....156

Кулик Ірина. НЕОЛОГІЯ СУЧАСНИХ ПОЕТІВ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ.....163

Лобач Валерія. НЕОЛОГІЗМИ ДОБИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ 2014–2023 РОКІВ...169

Нагорна Юлія. СЛОВОТВІРНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИХ НОВОТВОРІВ У ТЕКСТАХ УКРАЇНСЬКОЇ ПОСТМОДЕРНОЇ ПРОЗИ.....179

Нивчик Зоряна. ЛЕКСИКОГРАФІЧНИЙ ОПИС НЕОЛОГІЗМІВ ДОБИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ 2014–2023 РОКІВ (словникові матеріали).....186

Савицька Катерина. СЛОВОТВОРЧІСТЬ ВАЛЕНТИНИ ЛЮЛІЧ ТА НАТАЛІЇ ДЕМЕДЮК ДОБИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ 2014-2023 РР. (ЛЕКСИКОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ).....204

РОЗДІЛ 4

МОВНА ОСВІТА Й КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ

Коваль Марина. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....210

Колеснікова Юлія. МОВНА ОСВІТА І КУЛЬТУРА МОВИ ЯК СКЛАДОВІ КУЛЬТУРНОЇ ДЕОКУПАЦІЇ ДОНБАСУ В КОНТЕКСТІ ІСТОРИЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ.....	215
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....	221
ЗМІСТ.....	223

Наукове видання

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

Збірник наукових праць «Лінгвістичні студії молодих дослідників»

Випуск 13

Головний редактор *Волос Н. П.*

Заступники головного редактора *Адах Н. А., Гаврилюк Н. В., Ричагівська Ю. Є.*

Відповідальна за випуск *Волос Н. П.*

У дизайні обкладинки використано портрет професора К. Ф. Шульжука (автор – О. Г. Сорока)

Лінгвістичні студії молодих дослідників: Збірник наукових праць. Рівне : РДГУ. Вип. 13. 2023. 226 с.

Linguistic Studies of Young Researchers: A Collection of Scientific Works. Rivne : RSHU. Vol. 13. 2023. p.226.

The collection includes articles of students and masters, postgraduates, candidates and doctors of philological sciences. The works dealt with topical issues of the grammar of the modern Ukrainian language, lexicology, neology, linguocultural and comparative studies.

It is intended for teachers, postgraduates, students of philology, schoolchildren.

Адреса редколегії:

кафедра української мови імені професора К. Ф. Шульжука
Рівненського державного гуманітарного університету, вул. Пластова, 31, м. Рівне, 33000.